

Beste Vrienden,
Nieuwsbrief nr. 21
Licht en Vrede

6 december 2023

Stil staan bij een onrustig jaar waarin vrijheid en vrede met elkaar omgaan niet vanzelfsprekend is gebleken. Naast de lichtpuntjes drukt soms de zwaarte van het zijn door de berichtgeving. Samenwerken is een van de sleutels, dat kan op vele fronten doorwerken en juist in kunst en cultuur. De 'Erfgoedvrienden' wensen u allen gezondheid, moed, warmte en kracht met uw dierbaren in de donkere dagen van december. Daarna gaan we weer op naar het licht. Voor 2023 wensen we iedereen een vredevol Nieuwjaar.

Kunst en Cultuur

Beeldend kunstenaar Goos Verwoest en dichter Ester van Meurs verwoorden en verbeelden op kunstzinnige wijze de taal van het bestaan.

daar torent
de waker van land
baken van geloof
boven de dijk
verleden heden
toekomst vragen
om veiligheid
en vrede
steeds weer
steeds meer

Op Schouwen-Duiveland broeit het van activiteiten in de kunst en cultuur sector. Staatssecretaris en cultuurhistoricus Gunay Uslu van cultuur en media wil dat er meer waardering voor cultuur komt. Cultuur is het fundament en het cement van de samenleving, cultuur bindt ons en houdt ons bij elkaar.

Monumenten, theater, klassieke muziek, gaming, kerkkoren, fanfares, schilderkunst, buurthuizen, musea en bibliotheken geven ons plezier. Ze heeft budget, dat gaat niet alleen in gebouwen zitten: we

gaan voor het maken van verhalen laat ze weten. Laat haar financiële steun maar komen, dan kan het cultuurbeleid op Schouwen-Duiveland meer vorm krijgen kunnen er stappen worden gezet in de sector kunst en cultuur.

Het thema is: middeleeuwse toestanden 2023

De Erfgoedvrienden sluiten het jaar met een goed gevoel af. Naast de mooie contacten in binnen- en buitenland is er hard gewerkt door vele creatieve Erfgoedvrienden waaronder: vrijwilligers, kunstenaars, ondernemers, museale medewerkers, kostuummakers en ambtenaren van de gemeente om het project 1304 vaart te geven en sponsoren die het project financieel ondersteunen.

Momenteel wordt er gewerkt aan een middeleeuwse zoekkaart voor educatieve doeleinden, de reizende expo krijgt vorm, het Pieter Zeeman lyceum werkt aan een plan, de Dikke Toren werkt hieraan mee. De 'buiten inrichting' rond de Noordhavenpoort krijgt vorm, het Zeeuws archief en de Kamper Kogge en het reenactment staan op de rol. De afsluitende uitzwaai van de Kamper Kogge wordt een flashmob. De Pr komt op gang. Erfgoed toerisme loont voor de stad en het eiland, de ondernemers en de kas van de gemeente. Dankzij al uw bijdragen en die van de poorters en reders kunnen de Erfgoedvrienden volgend jaar een speciale bijdrage leveren aan een bijzonder project uit de middeleeuwse geschiedenis van 700 jaar geleden. Zierikzee en Schouwen-Duiveland in de provincie Zeeland laat zien dat Erfgoed leeft!

Mok ók é - wil ik graag hebben - de Schietekatte

In het Fries museum in Leeuwarden staat bij de expo Middeleeuwen, Vrijheid, Vete's en Vagevuur momenteel een model van een blijde op ware grootte. [Klik hier voor een impressie](#). Het zou wat zijn als deze volgend jaar naar Zierikzee kan komen. We zijn in onderhandeling met het Fries Museum Leeuwarden en het ROC Friesland Sneek waar de blijde is gebouwd door studenten van het ROC. Graaf Willem III van Holland, Zeeland en Hengouwen was ook Heer van Friesland. Daar ligt een verbinding.

De naam Schietekatte/catte/cat is afkomstig uit Zuid-Oost Vlaanderen en is al

Middeleeuwse Toestanden Zierikzee
de Belegering van Zierikzee en de Zeeslag op de Gouwe 1304

Programma	10 t/m 13 augustus 2023	Het waargebeurde verhaal van de strijd tussen Vlaanderen en Holland en het ontstaan van Zeeland met de Vrede van Parijs 1323 700 jaar geleden
Donderdag	aankomst Kamper Kogge maritiem onthaal	
Vrijdag	middeleeuwse voorstellingen	
Zaterdag	middeleeuwse voorstellingen	
Zondag	uitzwaaien Kamper Kogge flashmob	

www.vriendenerfgoedzierikzee.nl

bekend in de 14de eeuw, de tijd van de blijden en katapulten. Een catte is een houten dek waarop de blijde stond opgesteld. De naam is een zinwoord. Zinwoorden zijn zelfstandige naamwoorden met een werkwoord erin en ze zijn samengesteld op verschillende wijze. Schietekat(te) iemand die met de kat schiet. De naam komt nog steeds voor op Schouwen-Duiveland. Bron: digitale bibliotheek van de Nederlandse letteren.

Kortom, het verhaal van 1304 krijgt vorm mede door de inzet en verbindingen met elkaar. De data van het slotfeest zijn 10, 11, 12 en 13 augustus 2023, zet ze vast in uw agenda. [Klik hier voor het voorlopige programma](#)

Bierbrouwerij de Swaen

Elly van Brakel en Aart Blok wonen in de binnenstad van Zierikzee in de voormalige bierbrouwerij de Swaen. Zij hebben op Monumentendag dit jaar hun gerestaureerde trapgevelpand voor publiek opengesteld. Het is bijzonder sfeervol geworden met veel oude elementen naast duurzame oplossingen. De geschiedenis

van de Swaen gaat terug tot begin 17de eeuw. Bijgevoegd is het bijzondere verhaal “Jong en onbezonnen” van de wees Johannis de Clercq voormalig eigenaar van de Swaen en bierbrouwer. Het verhaal met oude foto’s is geschreven door voormalig stadsarchivaris Ineke van den Broeke van het Zeeuws Archief. Met dank aan Elly van Brakel. [Klik hier voor het verhaal](#)

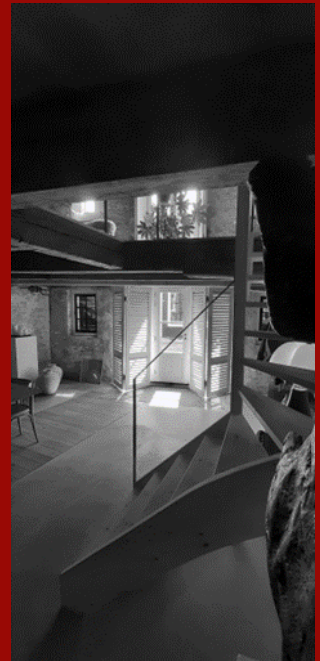
De Swaen voorgevel

Zolderverdieping

Waterput of cisterne

Entree

Op stap

Regelmatig zijn er verzoekjes voor een lezing over de Gouwe Leeuwen uit het land en vanuit Schouwen-Duiveland. Met een stadswandeling erbij en doorverwijzing naar de musea is het een mooi pakketje. Twee ontmoetingen waren in het Odensehuis in de Molenberg in Burgh, waar licht dementerenden culturele programma’s krijgen voorgeschoteld, een warm bad voor de bezoekers met een heerlijke snert lunch.

Tips , lees kijk en luister

- ✓ *Gratis kerstconcert van Waisisi in de Nieuwe Kerk in Zierikzee zondag 18 december aanvang 14.30 en 19.30 uur, zang, spel, dans projectie, vertelling.*
- ✓ *De vertelling Zonder Woorden van Jeltje Lanting is een kleine vertelling over twee hartsvriendinnen uit een verschillende sociale klasse, een mooi kerstverhaal om voor te lezen. [klik hier om het \(voor\) te lezen.](#)*
- ✓ *De bijzondere oorkonde van de vrede van Parijs uit 1323 afkomstig uit het archief van Lille is nog tot 8 januari in het Zeeuws Museum te bewonderen in de prachtige tapijtenzaal. De grootte met prachtige zegels zal u verbazen.*

- ✓ *Kersttip : het boek Gouwe Leeuwen over de zeeslag en het beleg van Zierikzee 1304 is in de Zeeuwse boekhandels en musea te koop.*

Dikke Toren in kerstsfeer

Foto: Joop van Houdt.

Centree organiseert op zaterdag 17 december de band Dusty met zangeres Gwen van Oeveren en op de 24ste komt daar ballet bij van Elly Geelhoed en Iris Heijboer. Op beide dagen is het optreden van 12:00 tot 15:00 uur. De toegang is gratis. Tijdens de optredens kan de toren niet beklommen worden. Een warme jas en muts is geen overbodige luxe, de handen verwarm je aan de gratis warme chocolademelk. Aanvullend is de Dikke Toren speciaal open in de kerstvakantie en kan van 27 t/m 31 december beklommen worden van 10:00 - 16:00 uur en is daarna van 3 t/m 8 januari 2023 open.

*Een warme kerstgroet en een voorspoedig en hoopvol
2023*

*Luitzen Bijlsma, Lisette van de Velde, Peter Bracke, Jozé van de Sande en
Baukje Bijlsma*

